

Beste praktijken in voermanagement

Hoe innovatief denken en een proactieve benadering voor de beste resultaten met voeding in de vleeskuikenhouderij zorgen.

Met een nieuwe serie kennisartikelen brengt Cobb Europe de beste werkmethodes voor het voetlicht om de bedrijfsvoering van vleeskuikenhouders te optimaliseren. De focus ligt deze keer specifiek op voermanagement. Hoe kunnen we de voederconversie aanscherpen en met de juiste voedingsstoffen verbeteren, zonder een compromis te doen aan de winstgevendheid en vast te houden aan de uitgangspunten van best practice.

“Bij het ontwikkelen van een best practice-voerprogramma moet de groei van het vleeskuiken in iedere fase van de productie prioriteit zijn”, stelt nutritionist Edward Diehl bij Cobb Europe, “Dit doel wordt bereikt met de juiste combinatie van ingrediënten en nutriënten. De volgende stap is om er voor te zorgen dat het voerprogramma kostenefficiënt plaatsvindt.”

De reductie van antibioticagebruik in de pluimveesector heeft voor een grote verandering in de manier van werken gezorgd. Terwijl bedrijven blijven doorontwikkelen en innoveren wordt één ding duidelijk: Er is geen uniek allesomvattend alternatief voor antibiotica. Maar eigenlijk is de benadering verkeerd, vindt technisch manager Chloe Paine van Trouw Nutrition. De sector moet meerdere oplossingen tegelijkertijd managen en afhandelen. Voer raakt daarbij de kern:

“Om te verzekeren dat de gezondheid en groei van het kuiken optimaal wordt ondersteund, zijn er verschillende keuzes, die we kunnen maken”, stelt Paine, “Ontwikkelingen op het gebied van voersamenstelling, gecombineerd met andere maatregelen die de biochemische processen in het lijfje ondersteunen, zorgen er voor dat de kuikens gezond en goed groeien zonder antibiotica.”

Goede versus slechte voeding

Hoe kunnen we goede voeding classificeren? In de kern moet goede voeding de productiekosten optimaliseren. Slechte voeding kan uiteindelijk zorgen voor ondervoeding en dat ondermijnt de groeicijfers. Dit is de opvatting, die overal wordt onderschreven. Wat minder bekend is, zijn de verborgen kosten van overaanbod. Overaanbod aan nutriënten kan leiden tot een hogere energieniveau van het vleeskuiken, waardoor dat minder efficiënt wordt, om nog maar te zwijgen over de extra kosten door voerverspilling. Op de langere termijn leidt dit ook tot problemen. Een voedseloverschot stimuleert de groei van bacteriën en ziekten, die de gezondheid en de groeisnelheid van het kuiken beïnvloeden.

“Een goed en uitgebalanceerd dieet is essentieel voor de nutriëntenhuishouding van het kuiken”, zegt Edward Diehl van Cobb Europe, “Van energie- tot aminozuurverhoudingen, tot het niveau van mineralen en vitamines, alles moet samenwerken om er voor te zorgen dat de voedingsstoffen hun werk goed doen. Iedere disbalans kan uiteindelijk een groot effect hebben op de gezondheid en de prestaties van het kuiken.”

“In een ideale wereld zouden we technologie inzetten om iedere dag een op maat gemaakt dieet samen te stellen, afgestemd op de individuele behoeften van ieder kuiken”, zegt Chloe Paine van Trouw Nutrition,

“Praktisch gezien is dat onmogelijk. Maar wat kun je dan wel doen? Goede voeding vraagt om een scherpe blik op de productiedoelen. Daar moet het hele voedingsprogramma op worden afgestemd. Bij de overwegingen moeten zaken als rasspecificaties, doelen en dergelijke worden meegewogen. Iedere pluimveehouderij moet daarbij individueel worden benaderd, met een voedingsprogramma dat zo efficiënt mogelijk is. Maatwerk op boerderijniveau met in ogenschouw de algemene doelstelling.”

Belangrijke randvoorwaarde is de omgeving, benadrukt Paine. Van het broedproces tot het uitkomen en later. Alles is van invloed op de ontwikkeling van het kuiken. De wetenschap van het microbiom, met name de darmmicrobiotica, krijgt steeds meer aandacht. Al staan de ontwikkelingen nog maar in de kinderschoenen. Het bevorderen van gezonde bacteriën in de vroege stadia van het leven van een kuiken, zorgen later voor significant gunstige resultaten.

“Als we het hebben over voederconversie, dan zien we serieuze verschillen”, stelt Paine, “Als de darmgezondheid optimaal is, is de benutting van nutriënten ook beter. De voederconversie is efficiënter en efficiëntie hoort altijd een prioriteit van pluimveehouders te zijn.”

“Goede voeding gaat over het kennen van het kuiken. Wat zijn de behoeftes voor een robuuste productie en die moeten we vervolgens leveren. Daarvoor moet je de grondstoffen kennen en meten. Het voer heeft verschillende eiwit- en graanbronnen. We moeten die bronnen leren begrijpen en meten om uiteindelijk naar de behoeftes van de kuiken het meest optimale voer samen te stellen.”

Precisievoeding

Een citaat, dat Paine regelmatig aanhaalt, komt van Lord Kelvin, misschien wel de meest belangrijke natuurkundige uit de negentiende eeuw: ‘Meten is weten’. Precisievoeding is een andere benadering dan het samenstellen van het voer op basis van de grondstoffen, die voor handen zijn. In plaats daarvan wordt het voer afgestemd op basis van de metingen en analyses, die op de boerderij plaatsvinden. De data wordt ingezet om uiteindelijk de gewenste resultaten te behalen. Dit verbetert uiteindelijk de winstgevendheid, op een andere manier dan het puur richten op de beste voederconversie.

“We moeten een economisch perspectief hebben”, vindt Paine, “Wat verdient de pluimveehouder per kilo levend gewicht? Wat zijn de kosten van graan en gerst? Ik denk niet dat we in de toekomst nog een voerprogramma op basis van dergelijke basale voorwaarden kunnen samenstellen. We moeten dynamischer worden.”

Commerciële nutritionisten moeten rekening houden met rasspecificaties, de beschikbare grondstoffen, de kosten van de ingrediënten, de opname van voeradditieven en fysieke eigenschappen. Alles in balans met de fysiologische behoeftes van het kuiken. Dit betekent dat we het niet langer hebben over een benadering vanuit een lage kostprijs, maar de meest optimale kostprijs. Dit betekent ook dat de pluimveehouder regelmatig scenario's moet aanpassen aan de hand van een zogenoemd 'responsmodel'.

Dit model is meer reactief, waardoor het voerprogramma op basis van omstandigheden of individueel bedrijf of stal wordt aangepast. Van rasverschillen tot huisvesting, allemaal factoren die daarbij worden meegewogen. Maar ook het doel dat de pluimveehouder zelf nastreeft. Wordt die bijvoorbeeld uitbetaald op basis van opbrengst van het borstvlies of geldt het gehele karkasgewicht? Een dynamisch voermodel houdt daar meer rekening mee. Inkomen, kosten en gebruik zijn randvoorwaarden voor een voedingsprogramma en fasevoeding, die het beste passen bij de unieke omstandigheden op een individuele pluimveehouderij.

“De mogelijkheden voor een meer dynamische benadering van voeding bestaan al”, vertelt Paine. Grondstofmarkten zijn daarentegen volatiel. Waar we vandaag een specificatie als winstgevend beoordelen, kan dat morgen anders zijn. “Door innovaties kunnen we tegenwoordig moderne technologie inzetten om complexe computermodellen te maken. Zo kunnen we direct inspelen op dergelijke variabelen. Het verhogen of verlagen van de aminozuurspiegel en kijken hoe dit de groei van het kuiken beïnvloed, is daarvan een voorbeeld. Om te bepalen wat de meest efficiënte oplossing is binnen de bandbreedte van de kosten van grondstoffen en de daadwerkelijke uitbetaling van de pluimveehouder, is precisievoeding het antwoord. Het simpelweg voeren met een zo hoog mogelijk stalbezetting, zal niet het gewenste resultaat opleveren en past niet bij een meer verfijnde en gerichte voeraanpak.”

De volgende stap

De pluimveehouderij heeft de afgelopen jaren grote stappen gemaakt. “De wereld van voeding is dynamisch, met constant ontwikkelingen en innovaties”, voegt Edward Diehl toe, “De volgende stap in mijn ogen om terug te gaan naar de basis. We mogen er niet van uitgaan dat de fundamenteën, die we ooit hebben gelegd, onveranderlijk of perfect zijn.”

Innovatie en optimalisatie van de huidige werkmethoden moeten voor een positieve verandering zorgen. In de agrarische sector wordt steeds meer data gegenereerd. Voor de pluimveehouderij bieden deze gegevens de mogelijkheid om besluitvorming te verbeteren en winstgevendheid te vergroten.

“Innovatie en het implementeren van nieuwe voerstrategieën zullen in de toekomst een grotere rol spelen”, voorspelt Chloe Paine, “Terwijl de lat over het algemeen steeds hoger wordt gelegd, is het optimaliseren van de prestaties en resultaten op de boerderij een belangrijk aandachtspunt binnen de voerstrategie. In de toekomst gaan we waarschijnlijk zien dat steeds meer bedrijven een efficiënter kuiken hebben, door een nauwkeurige benadering van het voer en de voedingsstoffen. Bedrijven die hun vizier op de horizon hebben gericht, en bereid zijn om te innoveren, zullen uiteindelijk de meeste winst genereren.”